

İnsanın Çıkmazı ve Kurtuluş Yolu

<"xml encoding="UTF-8?">

İnsanın Çıkmazı ve Kurtuluş Yolu

Ayetullah Cevadi Amuli

İnsanın çıkmazı ve bu çıkmazdan kurtuluş yolu nedir?

Cevap:

Nurlu din güneşi hayatın bütün alanlarını aydınlatmış; ilahi ve insani doğal ihsanlardan faydalanma fırsatını temin etmiştir. Böylece insan bu semavi nurun hidayeti sayesinde ve iradesi altındaki gerekli tüm imkan ve güçlerini kullanarak en yüksek makamına, yani yeryüzünde ilahi hilafet ve göklerde ubudiyet ve kulluk makamına nail olmaktadır.

Bu en yüce ilahi ihsan sürekli olarak zorbaların tehditlerine ve aynı şekilde kudret ve düzen sahiplerinin engel ve tahriflerine maruz kalmış ve de kalmaya devam etmektedir. Hakikatte dinden nasiplenen insanlar, dinin izzet ve kudreti sayesinde şiddetli fırtınalar ve tehlikelere dönüşmekte, dolayısıyla da isyancı üstün güçler sürekli olarak bu güçten endişeye kapılmaktadır. Dolayısıyla da bu gücü etkisiz hale getirmeye ve ortadan kaldırmaya çalışmaktadırlar.

İnsanı silahtan arındırmak ve sonra da aleyhine saldırıya geçmek için, insan hayatında dinin egemenliğine son vermek amacıyla bütün güçlerini kullanmaktadırlar. "Onlar eğer güçleri yeterse, sizi dininizden döndürünceye kadar size karşı savaşa devam ederler."

Bu sürekli ve tüm boyutlu savaşım bazen askeri savaş örtüsü altında ortaya çıkmakta ve bazen de ilmi ve kültürel ve hatta akidevi (inançsal) örtüsünde kendini göstermektedir. Açıkça bilindiği gibi bu savaş meydanında karşılaşma, derece olarak o savaştan daha hassas ve önemli konumdadır.

İnsan susamış bir varlıktır ve bu susuzluğunu sadece halis bir din giderebilir ve suya kandırabilir. Bilimcilik (Scientisme) ve dinden kaçış bataklığına saplanması ise insanı daha çok susatır ve sonunda da ölüm döşeğine düşürür. İnsani alanları ufuklarına kadar kat eden ve bazı batılı bilginlerin ifadesiyle dünyanın sonunu gözleriyle gören günümüz insanı dine ve vahye ihtiyaç feryadını ruhunun derinliklerinde işitmekte, yegane kurtuluş yolunun, ilahi vahyi kabullenmek ve peygamberlerin öğretilerine teslim olmak olduğunu haykırmaktadır.

Beden ve ruhunu dine teslim eden ve kendisini o Şirin'in Hüsrev'i ve o Leyla'nın Mecnun'u kılan insan için, bu dünyada öyle bir cennet vücuda gelir ki yeşillik ve tazeliği ruh basiretini ve iç açıcı kokusu kalbin koklama duyusunu vecde ve sevince boğar. İnsanı ve dini doğru bir şekilde tanımamaktan kaynaklanan yanlış yorumlarla insanın dine bağlılığını dünyevi cehennem icat etme ve endişeye kapılma nedeni kabul eden kimseler, aslında yalancı bir cennete gönül bağlayan kimselerdir.

Bu insanlara göre dinden kopmuş bir kimse, dini, sadece ve sadece hayatının halvetleri ve kendi toplumsal inzivası için istemektedir. İnsanın yaratılışının ilk aşamasından, bu ve diğer alemlerdeki varlığının sonuna kadar her şeyi ihata eden, üst tabakadan iç tabakalara kadar tüm varlığı kuşatan, varlıksal alanlar ile bireysel ve toplumsal sahaların tümünü hidayet ışığıyla aydınlatan bir dinin, insani alanlardan ayrılması, ister istemez ciddi bir boşluğa, yalnızlığa ve yıkıcı bir gurbete neden olacaktır. Dolayısıyla da tüm varlığımızla bu dini gözetmeye ve korumaya çalışmalıyız.

İslam, günümüz dünyasının siyasi, toplumsal ve kültürel bilmecelerinin anahtarı konumundadır. Elbette şu şartla ki nefsanî yorumları ve bu asrın sapık açıklamalarını terk etmeli ve tümüyle ilahi vahyin ebedi kaynağına yönelmeliyiz.

İnsanın din hakkında gerçi bir çok ciddi istekleri ve beklentileri vardır. Ama belli bir şekle bürünmemiş olan fitri, veya gayr-i fitri bir çok istekleri dini öğretilerde tomurcuklanmakta ve tanınmaktadır.

Kuruntulu insan, bağımsız olarak ve sadece nakis aklına dayanarak varlığının tüm boyutlarına ve yönlerine üstün gelebileceğini ve çoğunluğun görüşüne, kamuoyuna, ezici çoğunluğun egemenliğine ve hümanizm diye bilinen insanın esas alan düşünceler doğrultusunda işleri idare etme mantığına dayanarak günümüz dünyasının kaygılarını giderebileceğini düşünmektedir. Oysa insanın, akıl,

kamuoyu, görüşler... diye ifade edebileceğimiz tüm güçlerinin sadece vahy önderliğinde işlerlik kazanabileceğinden ve uygun işlerini gözler önüne serebileceğinden gaflet edilmektedir. Aksi taktirde komutansız bir ordu gibi toplu birliğini kaybedecek, düşmanın karşısında yer almayacak, hatta bir çok defasında birbirini ezme ve yok etme çabası içine girecektir.

Günümü insanı ilmi ve ameli tüm ekolleri deneyerek ve hepsinden büyük bir ümitsizliğe kapılarak yeniden sıfır noktasına dönmüş ve dinden beklentilerini dile getirmektedir.

Ama bu defa geçmiş deneyimlerini başka bir dille tekrar etmemeli ve reel olmayan istek ve nefsanî temayüllerini dinden beklentileri adına dine dayatmamalıdır. Bu defa dinin kendisine yol göstermesine, varlık sofrası ve varlıksal boyutlarını açıp teşrih etmesine izin vermelidir. Aynı şekilde dinin nefsanî öğelerini kendisine öğretmesine ve kendisi için şifa verici ve dalalet ve cehaletten kurtuluş reçetesini yazmasına müsaade etmelidir. Zira varlık düzeninde en kompleks varlık insandır ve sadece insanı yaratan Allah, insanın doğru ihtiyaçlarını, yalan ihtiyaçlarından ve gerçek beklentilerini, gerçek olmayan beklentilerini, gerçek olmayan beklentilerinden ayırt .edip kendine gösterebilir